

POST COVID DÖNEM VE İLAÇ ENDÜSTRİSİ

“İnovasyona odaklanmak, dijital dönüşümü yaygınlaştırmak, üretim hizmetlerinde bölgenin en büyük oyuncusu ve uluslararası güçlü bir marka olmak gibi stratejik hedeflerimizi gerçekleştirmek için var gücümüzle çalışıyoruz.”

ABDİ İBRAHİM

Özel Tedaviler Grup Direktörlüğü

Ecz. Çiğdem Şahinbaş Yılmaz

Abdi İbrahim Özel Tedaviler Grup Direktörü

GELEN VERİYİ ANLAMLANDIRMAK, ANALİZ ETMEK VE BÖYLECE KARAR VERME SÜREÇLERİMİZİ İYİLEŞTİRMEK TEMEL HEDEFİMİZ. İŞ MODELLERİMİZİ VE KURUM İÇİ İNOVASYON KÜLTÜRÜNÜ GELİŞTİRMEK, DİJİTALLEŞMENİN BİR DİĞER ÖNEMLİ PARÇASI. DIŞ İNOVASYON DÜNYASI İLE UYUM SAĞLAMAK, ÜNİVERSİTELER VE START-UP'LAR İLE EŞGÜDÜMLÜ, ORTAK PROJELER ÜRETMEK DE ABDİ İBRAHİM OLARAK ÖNEMSEDİĞİMİZ KONULAR ARASINDA YER ALIYOR. ÖTE YANDAN DİJİTALLEŞMENİN GETİRDİĞİ AVANTAJLARIN BİLİNCİYLE TEKNOLOJİK YATIRIMLARIMIZI YAPMAK, FARKINDALIK VE EĞİTİM KAMPANYALARI GERÇEKLEŞTİRMEK, SÜREÇ VE VERİ YÖNETİMİNİ İYİLEŞTİRMEK DE ÖNCELİKLİ HEDEFLERİMİZ ARASINDA.

Ecz. Çiğdem Şahinbaş Yılmaz

F. L: Sizi ve yönettiğiniz ekibin liderlerini ayrı ayrı tanıyarak ve sorumluluk alanlarını yönettikleri tedavilerle birlikte öğrenerek röportajımıza başlamak isteriz.

Ecz. Çiğdem Şahinbaş Yılmaz: Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunuyum. Eczacılık İşletmeciliği, Psikodrama master programlarına katıldım. Mezuniyet öncesi Türk Eczacılar Birliği'nde çalıştım. 1991 yılında Servier İlaç'ta PMT olarak ilaç sektörüne girdim. 1,5 yıl sonra Erkim İlaç'ta MSL olarak çalışmaya başladım. 1993 yılında asistan ürün müdürü olarak İstanbul'a atandım. 23 yıl kadar çalıştığım Erkim İlaç'ta uluslararası 13 firmanın Türkiye distribütörlüğünü yaptım. Bu firmalardan çeşitli ödüller aldım. Pazarlama, satış, medikal ve iş geliştirme departman yöneticilikleri yaptım. 30'a yakın ürün lansmanı yaptım, çok sayıda organizasyonun kurulmasında ve kapatılmasında görev aldım. 2016 yılı Şubat ayı itibarıyla başladığım Abdi İbrahim'de biyoteknoloji bölüm müdürlüğü, özel uzmanlık ve onkoloji bölüm direktörlüğü gibi görevler aldım. Şu anda Abdi İbrahim Özel Tedaviler Grup Direktörü olarak görev yapıyorum. Evliyim, 2 çocuk annesiyim. İşini severek yapan bir iş insanıyım.

“Özel Tedaviler Grup Direktörlüğü”nde 4 direktörlük, 11 takım var. Özel Uzmanlık -1 Direktörlüğümüzde 4 niş alana hitap eden 4 grubumuz var. 2021 yılında 3 farklı lansman ile yılı dinamik bir şekilde tamamlayacağız. Hematoloji takımımızda şu anda 2 ürün ile hem demir şelasyonu ve hem de fırsatçı mantar enfeksiyonlarının tedavisinde pazarlarının lideri eşdeğer ürünlerimizle piyasadayız. Onkolojide Türk onkolojisinin ilk biyobenzer monoklonal antikorunu Canhera'dan sonra 2'ncisi olan bevasizumab etken maddeli Bevox'ın da lansmanını yaptık. Prostat kanserinin önemli bir ajanı olan abirateron etken maddeli Abetyl de onkoloji portföyümüzün önemli bir ürünü. PAH; Abdi İbrahim ilk spesifik takımı. Bosentan etken maddeli Diamond ve tadalafil etken maddeli Departon'dan sonra çok yakında tedavi alanının önemli bir diğer molekülünün lansmanını yapacak olmanın heyecanını yaşıyoruz. Romatolojide ise leflunomid içeren Reumil markamızdan sonra subkütan metotreksat içeren Submex'i de 4 farklı formda piyasaya sunduk.

Soldan sağa: Doğa Göze Zeki, iğdem şahinbaş Yılmaz, Nazan şekercioğlu, Zeynep Kavadar

Perseus&Asteria Direktörlüğü

Nazan Şekercioğlu: 1978, Üsküdar doğumluyum. 2001 yılında Boğaziçi Üniversitesi Turizm İşletmeciliği'nden mezun oldum; 2007 yılında ise Boğaziçi Üniversitesi Executive MBA programında lisansüstü eğitimimi tamamladım. Kısa bir süre turizm sektöründe çalıştıktan sonra kariyer odağımı ilaç sektörüne çevirdim. Bristol Myers Squibb ve Ferring İlaç gibi firmalarda çalıştıktan sonra 2008 yılında Abdi İbrahim Ailesi'ne katıldım.

2008 yılından bu zamana kadar ürün müdürlüğü, kıdemli ürün müdürlüğü, grup müdürlüğü ve pazarlama müdürlüğü gibi farklı pozisyonlarda görev aldım. 2019 Kasım ayından itibaren ise Perseus & Asteria takımlarının satış ve pazarlamasından sorumlu bölüm direktörü olarak görev yapıyorum. Bu görevimin yanı sıra, tüm Abdi İbrahim demir ürünlerinin bir çatı altında sinerji yaratmak adına toplandığı "Demir Grubu"nun da proje koordinatörlüğünü yapıyorum. Evliyim ve 4 yaşında bir oğlum var. En büyük hobim ise yoga yapmak.

Perseus & Asteria Direktörlüğü dinamikleri birbirinden farklı, ancak yine birbirini birçok noktada tamamlayan iki odaklı takımdan oluşuyor. Her iki takımın kendine özel tedavi alanları olmakla birlikte, birbiriyle sinerji yaratabilecek fırsatları da bulunuyor. Direktörlük çatısı altında Abdi İbrahim'in en önemli markalarının da olduğu 11 farklı ürün yer alıyor. Bu ürünlerimizle anemi, ağrı ve böbrek yetmezliği alanlarına yönelik farklı tedavi alternatifleriyle hastaların hayatını iyileştirmeyi hedefliyoruz.

Bildiğiniz gibi, demir eksikliği ve buna bağlı gelişen anemi kadın-erkek birçok kişinin sıklıkla karşılaştığı halsizlik, yorgunluk gibi belirtilerle ortaya çıkarak kişilerin yaşam kalitesini olumsuz şekilde etkileyebiliyor. Farklı tedavi formlarımızla demir eksikliği ve anemisinin tedavisine yenilikçi çözümler getirerek bu alana liderlik ediyoruz.

PANDEMİ VE DEĞİŞEN HAYATLARLA İLGİLİ, PANDEMİDEN SONRA NE AYNI KALDI Kİ DEMEK GEREKİYOR HERHALDE. İŞ HAYATI AÇISINDAN BAKACAK OLURSAK ŞÜPHE SİZ İŞLERİMİZİN BİR BÖLÜMÜNÜN UZAKTAN DA YAPILABİLECEĞİNİ GÖRDÜK. İMKANLAR KISITLANINCA YARATICILIĞIN ARTTIĞINI, BİLGİ VE DENEYİM PAYLAŞIMI İÇİN MESAFELERİN ÖNEMSİZ KALDIĞINI HATTA YERİ GELDİĞİNDE DİJİTAL ORTAMDA KUTLAMALAR YAPILABİLECEĞİNİ FARKETTİK.

Öte yandan, Abdi İbrahim İlaç Firması olarak ağırlık portföyümüzle, etkililikleri ve güvenilirlikleri bilimsel olarak kanıtlanmış, ek özellikleri sayesinde hastalara sağladıkları faydalar ile diğer ürünlerden olumlu olarak ayrılan non steroid antiinflamatuar ilaçlarımızla hastaları iyileştirmek için çalışıyoruz.

Bunun yanı sıra, ülkemizin en önemli sağlık sorunlarından biri de kronik böbrek hastalığıdır. Nefroloji portföyümüzde yer alan hiperpotasemi, hiperfosfatemi ve sekonder hiperparatroidi tedavisine yönelik ilaçlarımızla hekimlerimize farklı tedavi seçenekleri ile ulaşıyoruz.

Zeynep Kavadar: Hepatoloji, üroloji, endokrin ve yara bakımı gruplarından sorumlu “Özel Uzmanlık 2” bölüm direktörüyüm. Robert Kolej ve Koç Üniversitesi İşletme Bölümü mezunuyum. Üniversite yıllarında tanıştığım ve sonrasında iş-ten ziyade bir tutku olarak yaptığım pazarlamayla sektör buluşması ise yine o yıllarda Eczacıbaşı İlaç Pazarlama ve Abdi İbrahim’de yaptığım stajlar sonucunda oldu. Birçok kişinin aksine üniversiteden mezun olurken ne yapmak istediğimden çok emindim. 2005 senesinde Novartis’te Kilit Ünite Sorumlusu olarak başlayan yolculuğum Bayer OTC’de marka müdürlüğü olarak devam etti. Sonrasında 12.5 yıl boyunca Sanofi’de, diyabet bölümünde ürün müdürü, kıdemli ürün müdürü, kısa bir yurt dışı görevlendirmesinde müşteri çözümleri ve inovasyon proje müdürü, satış operasyonlar müdürü, Sanofi Genzyme tarafında MS satış ve pazarlama müdürü, MS ve nadir kan hastalıkları bölüm müdürü olarak görevlerime devam devam ettim. 3 ay önce Abdi İbrahim ailesine üç farklı alandan sorumlu bölüm direktörü olarak katıldım.

Bana son derece heyecan veren ve insan hayatının farklı noktalarına dokunan 8 ürün var grubumuzda. Endokrin tarafında hepimizin çok aşına olduğu tiroid ve anti-tiroid ilaçları var ki bu alanda lider olduğumuzu belirtmeden geçeme-

yeceğim. Yara bakımı tarafında ise insan hayatını değiştiren iki önemli ürünü hastalarla buluşturmak için çalışıyoruz. Tedavi çözümlerimizden biri; Abdi İbrahim'in Ege Üniversitesi iş birliğiyle hastalara sunduğu özgün bir buluş. Bu buluşun önce Türkiye'de sonra da tüm dünyada hastalarla buluşacak olması bizleri çok heyecanlandırıyor. Bir yandan da Türkiye'deki en büyük sağlık sorunlarından biri olan diyabetin yol açtığı diyabetik ayak tedavisinde hastaların ayaklarını kaybetmemeleri için çalışıyoruz. Hastalara sunduğumuz bu biyoteknolojik tedavi çözümü hastaların umutlarını ayakta tutabilmek adına çok değerli. Bu alanda farkındalığı artırabilmek adına çok yakında dernek işbirlikleriyle projelerimize başlamayı hedefliyoruz.

Diğer bir grubumuz ise hepatoloji. Hepatoloji alanında hepatit B tedavisinde altın standart çözümler sunmanın yanı sıra; birçok farklı branşta kullanılan farklı immunsupresif tedavilerle ortaya çıkabilecek risklerin önlenmesinde farkındalık yaratmaya çalışıyoruz. Bu farkındalık çalışması kapsamında dijital çözümlerle hekimlerin ilgili tedavilerde hepatit B riskini anında görmelerini sağlıyoruz. Hekim tedaviyi sisteme girdiği anda sunulan çözüm sayesinde ekranda uyarıyı görebiliyor; bu sayede de hastaları için gerekli ve güvenli tedbirleri aldirabiliyor. İlave olarak yine mobil uygulama sayesinde hekimler merak ettikleri tedavilerin Hepatit B açısından ne kadar riskli olduğunu öğrenebiliyorlar. Yeni çalışmalarımızla hepatoloji alanında değer yaratan lider firma olmaya devam edeceğiz.

Üroloji grubunda ise hayatın farklı yönlerine dokunuyoruz. Üriner inkontinans ve erektil disfonksiyon gibi hastaların hayat kalitesini düşüren alanlarda değer yaratacak projeler üzerinde çalışıyoruz. En temel hedeflerimizin başında hastaların hayatlarını iyileştirebilmek adına kendilerini rahatça ifade etmelerini ve çözüm aramalarını sağlamak geliyor. Cinselliğin konuşulmadığı ya da yalnızca erkekle ilişkilendirildiği bir dünyanın artık var olmaması gerektiğine inanıyoruz.

Pandemi ve değişen hayatlarla ilgili, pandemiden sonra ne aynı kaldı ki demek gerekiyor herhalde. İş hayatı açısından bakacak olursak şüphesiz işlerimizin bir bölümünün uzaktan da yapılabileceğini gördük. İmkanlar kısıtlanınca yaratıcılığın arttığını, bilgi ve deneyim paylaşımı için mesafelerin önemsiz kaldığını hatta yeri geldiğinde dijital ortamda kutlamalar yapılabileceğini farkettilik. Evden çalışmayı hiçbir zaman çok sevmemiş biri olarak ben ofise dönünce çok mutlu oldum. İş hayatının yürüttüğümüz işlerin çok ötesinde bir anlamı olduğunu düşünüyorum. Ekip arkadaşlarımla konuşmaktan, gülmekten, seyahat etmekten, sosyal zaman geçirmekten çok keyif alıyorum ve bunun iş hayatım başta olmak üzere dahil tüm hayatıma olumlu yansıdığını düşünüyorum. Bir yandan şirketimizin bu konudaki kuralları çerçevesinde ekip arkadaşlarımla uzaktan çalışmalarını sonuna kadar destekliyorum.

Burada, Abdi İbrahim'deki ilk 3 ayım için şunları söylemeden geçemeyeceğim; 16 yıl boyunca çok değerli, farklı çok uluslu firmalarda çalıştım. Her birinin kültüründen farklı kazanımlarım oldu. Her ne kadar kısa bir süredir burada olsam da

çok kısa zamanda çok fazla şey öğrendiğimi ve deneyimlediğimi söylemeliyim. Bunun nedeni ise Abdi İbrahim'in çok farklı alanlarda, çok farklı süreçlere ait kararlar almaya imkan veriyor olması. Burada ufkunuzu çok geniş tutmalısınız. Portföyünüze yeni bir ürün ekleyebilir, var olan bir ürünü değiştirebilir, geliştirebilir ya da üretimi ile ilgili kararlar alabilirsiniz. Firma içindeki sürekli büyümeyi, yenilenmeyi ve ilerlemeyi hissetmemeniz mümkün değil. Abdi İbrahim'in insan sağlığına, bilime ve teknolojiye yaptığı yatırımlar sayesinde yakın gelecekte uluslararası platformda çok daha ileri noktalarda olacağını düşünüyorum ve buna şahitlik edecek olmaktan da mutluluk duyuyorum!..

Doğa Göze Zeki: Abdi İbrahim Oftalmoloji Bölüm Müdürüyüm. 2004 yılında İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden mezun olduktan sonra hızlıca sektörde ürün müdürü olarak iş yaşamına başladım. Eş zamanlı olarak Bilgi Üniversitesi'nde İngilizce MBA programını tamamladım. 17 yıldır ilaç sektöründe; 2009 yılından bu yana da Abdi İbrahim'de işimi keyifle yapıyorum. 12 yıl merkez sinir sistemi alanında sırasıyla kıdemli ürün müdürlüğü, grup ürün müdürlüğü, satış & pazarlama müdürlüğü görevlerinin ardından, bu yılın başında oftalmoloji iş birimine bölüm müdürü olarak atandım. Ekip arkadaşlarımla birlikte hızlı bir adaptasyon süreci geçirerek büyük bir sinerji yakaladığımızı düşünüyorum. 9 kişilik merkez yönetim ekibi ve Türkiye'nin tamamına yayılmış 3 ayrı takımdan oluşan saha kadromuz ile hayatı iyileştirmek için tam bir tutku, cesaret ve sorumlulukla çalışıyoruz.

Abdi İbrahim olarak çok kısa bir sürede oftalmoloji alanında yaptığımız çalışmalar, geniş ürün portföyümüz ve steril oftalmoloji üretim tesisi yatırımımız sayesinde liderlik yaptığımız bir çok alan oldu. Örneğin ürünlerimizin içinde bulunduğu pazarlarda son 5 yılda hızlı bir büyümeyle kutuda birinci ve TL satışında ikinci sıraya yükseldik.

Yine mevcut durumumuzu analiz etmek için yaptığımız pazar araştırmalarında oftalmoloji hekimleri arasında algısı en hızlı yükselen ve lider olan şirket konumundayız. “Oftalmoloji Üretim Tesisi”mizin 2020 Haziran ayında üretime başlamasıyla birlikte hem yurt içi hem de yurt dışı üretim kapasitemizi artırmış olduk. Hedefimiz uluslararası pazarlarımızda da Abdi İbrahim Oftamoloji ürünlerinin fabrikalarımızda üretilerek hastaların iyileştirilmesine katkıda bulunmak.

Oftalmoloji alanında ruhsatlı 14 ürünümüz bulunuyor; glokom, kuru göz, alerji, enfeksiyon, enflamasyon ve kuru tip yaşa bağlı maküla dejenerasyonu için mikronutrisyon olmak üzere 6 farklı alanda ürün portföyüne sahibiz. Ürünlerimizin bir kısmının kombinasyon olması dolayısıyla hastalara etkin tedavi hizmeti sunuyoruz. Bu tedaviler etki kaybı riskini azaltarak her iki maddenin de doğru dozda kullanılmasına olanak sağlıyor. Bunun yanı sıra tüm ürünlerimiz günümüzde sıkça karşılaşılan hastalıkların tedavisinde de kullanılıyor. Alerjik konjonktivit, kuru göz, bakteriyel konjonktivit, yaşa bağlı maküla dejenerasyonu, blefarit gibi hastaların hayatlarını ciddi şekilde olumsuz etkileyen ve sıkça görülen hastalıkların tedavisinde kaliteli, etkili ve Abdi İbrahim güvencesi ile hastaların kullanımına sunulmuş ürünlerimiz, güvenilir ve kesintisiz tedavi imkanı sağlıyor.

Abdi İbrahim Özel Tedaviler Direktörlüğü’nün ne gibi toplumsal farkındalık çalışmaları var?

Nazan Şekercioğlu: Abdi İbrahim Perseus & Asteria Direktörlüğü olarak en önemli paydaşlarımızdan olan hasta ve hekimlere yönelik fark yaratan iş birlikleri oluşturmaya özen gösteriyoruz. Burada en dikkat ettiğimiz konu, toplum olarak daha sağlıklı ve iyi olmamızı sağlayacak bilimsel platformların oluşturulmasına destek olmak ve hekimlerimizin en güncel verilere ulaşmasını sağlayarak güncel tedaviler konusunda onlara destek olmak. Bu çerçevede direktörlüğümüz bünyesinde hayata geçirdiğimiz bazı projelerimizden kısaca bahsetmek isterim.

Dünya genelinde, erişkinlerin yaklaşık yüzde 10’unun, hayat kalitesini olumsuz etkileyebilen böbrek hasarları ile karşılabildiğini biliyoruz. Ülkemizde ise bu tablo daha da vahim, yaklaşık 9 milyon kronik böbrek hastası var.Hastalığın farkındalığı ise sadece yüzde 2 oranlarında kalıyor. Kronik böbrek hastalığında, böbrek fonksiyonlarındaki bozulmayı yavaşlatma ve hastalığın seyrini iyileştirme süreçlerinde böbrek koruyucu beslenme yani “Renal Beslenme” önem kazanıyor. Biz de Abdi İbrahim nefroloji portföyü olarak Türk Nefroloji Derneği iş birliği ile hastaların tedavi süreçlerindeki diyetlerine uyumlarını destekleyen bir uygulama olan “Böbreğimi Koruyorum” aplikasyonunu tasarladık. “Böbreğimi Koruyorum” uygulaması ile böbrek hastaları, hastalığın seyrini değiştirebilen potasyum, kalsiyum gibi minerallerin besinlerle alımını dengeleyebiliyor ve böylelikle tedavi sürecini daha rahat geçirebiliyorlar.

Abdi İbrahim Demir Grubu olarak, demir eksikliği ve demir eksikliği anemisi hakkında hasta farkındalığını artırmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Türkiye’de her 3 kişiden 1’i demir eksikliği hastası ve bu durum uzun vadede has-

EN ÖNEMLİ
PAYDAşLARIMIZDAN
OLAN HASTA VE
HEKİMLERE YÖNELİK
FARK YARATAN
İŞ BİRLİKLERİ
OLUşTURMAYA ÖZEN
GÖSTERİYORUZ. BURADA
EN DİKKAT ETTİĞİMİZ
KONU, TOPLUM
OLARAK DAHA SAğLIKLI
VE İYİ OLMAMIZI
SAğLAYACAK BİLİMSEL
PLATFORMLARIN
OLUşTURULMASINA
DESTEK OLMAK VE
HEKİMLERİMİZİN EN
GÜNCEL VERİLERE
ULAşMASINI
SAğLAYARAK GÜNCEL
TEDAVİLER KONUSUNDA
ONLARA DESTEK OLMAK.

OFTALMOLOJİ HEKİMLERİ
ARASINDA ALGISI EN
HIZLI YÜKSELEN VE
LİDER OLAN ŞİRKET
KONUMUNDAYIZ.
"OFTALMOLOJİ ÜRETİM
TESİSİ" MİZİN 2020
HAZİRAN AYINDA ÜRETİME
BAŞLAMASIYLA BİRLİKTE
HEM YURT İÇİ
HEM DE YURT DIŞI ÜRETİM
KAPASİTEMİZİ ARTIRMIŞ
OLDUK. HEDEFİMİZ
ULUSLARARASI
PAZARLARIMIZDA DA ABDİ
İBRAHİM OFTALMOLOJİ
ÜRÜNLERİNİN
FABRİKALARIMIZDA
ÜRETİLEREK HASTALARIN
İVİLEŞTİRİLMESİNE
KATKIDA BULUNMAK.

taların yaşam kalitesini olumsuz etkileyen bir halk sağlığı problemi. Yaptığımız araştırmalar, hastaların, yaşadıkları bulguları fark etmeyerek hekime başvuruyu geciktirdikleri yönündeydi. Bu duruma katkı sağlamak ve hastaların farkındalığını artırmak için güncel bilgi paylaşımı yaptığımız "anemikolmadinamikol.com" web sitemizi ve sosyal medya hesaplarımızı hayata geçirdik. Bu sayede demir eksikliğine olan farkındalığı artırmayı hedefliyoruz.

Ek olarak, hekimlerimiz için "anemikolmadinamikol.com" websitemiz içinde bir hekim platformu kurduk. 3000'den fazla üye hekimimiz var. Amacımız güncel bilimsel bilgiyi üye hekimlerle düzenli olarak paylaşmak.

Doğa Göze Zeki: Dünya Sağlık Örgütü'nün tahminlerine göre; dünyada 284 milyon kişi görme engelli. Bu kişilerin 39 milyonu kör ve 245 milyonu da orta veya ileri derecede görme kusurlu. Mevcut körlüğün %80'i tedavi edilebilir önlenir. Görme kusurlularının %90'ı gelişmekte olan ülkelerde ve 19 milyon çocuk görme kusurlu.

Abdi İbrahim Oftalmoloji Bölümü olarak, göz sağlığı hakkında erken tanı, egzersiz, beslenme önerileri ve dikkat edilmesi gerekenler konusunda halkı bilgilendirmek için bir çok çalışma yürütüyoruz. Göz hastalıkları, hastalık semptomları, hastalığa ait risk faktörleri hakkında farkındalığı artırmak ve göz sağlığına dikkat etmek isteyen herkesi harekete geçirmek için "görememenin zorluğunu #görmeden bilemezsin" diyoruz. Amacımız önemli uluslararası halk sağlığı sorunları olan körlük ve görme bozukluğu konusunda kamuoyunu bilinçlendirmek, hedef kitlemiz olan göz hekimlerine görme kusurlarının önlenmesi konusunda eğitim ve farkındalık sağlamak.

Hasta ve hekim odaklı projelere onay verirken önemseydiğiniz kriterler neler oluyor? Sağlık otoritesi ve derneklerle gerçekleştirdiğiniz ve planladığınız bilimsel iş birlikleriniz varsa bunları bizimle paylaşmak ister misiniz?

Nazan Şekercioğlu: Abdi İbrahim Perseus & Asteria Direktörlüğü olarak demir portföyümüzde şurup, tablet, damla, damardan kullanım gibi demirin birçok formu bir arada yer almakta. Bu sebeple Türk Hematoloji Derneği ile sürekli bilimsel iş birliği halindeyiz. Bu iş birliklerinden biri de hekimlerin en güncel tedavilere ulaşmasını sağlayan Türk Hematoloji Derneği'nin yayımladığı güncel kılavuz; "THD Demir Tedavisi Kılavuzu" oldu. Biz de Abdi İbrahim İlaç olarak bu bilimsel yayını tüm hekimlerimize ulaştırabilmek adına paylaşımlarda bulunmaya devam ediyoruz.

Bir başka projemiz "Hasta Kan Yönetimi Projesi"; Sağlık Bakanlığı'nın desteklediği bir proje olup çok değerli olan kanın gerektiği zaman, gerektiği yerde ve gerekli miktarda kullanılmasını amaçlıyor. Bildiğiniz gibi kan nakli çeşitli komplikasyonları da beraberinde getirebilen bir uygulamadır, dolayısı ile doğru kullanımı oldukça önemlidir. Özellikle geçtiğimiz bir buçuk yıl içerisinde pandeminin etkileri ile kan bağışlarında ciddi bir azalma olmuş, kan stokları bu durumdan

etkilenmiş ve proje daha da önem kazanmıştır. Biz de Abdi İbrahim olarak uzmanlık dernekleriyle ortak çalışmalar yürüterek bu projeyi destekliyor ve genelle yaymak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Başka bir iş birliğimiz de; "Ağrı Kılavuz Çalışması". Bildiğiniz gibi hekimler derneklerinin hazırladıkları tedavi kılavuzlarını ilgi ile takip ediyor, güncellenen tanı ve tedavi algoritmalarını günlük pratiklerinde referans olarak görüyor. Biz de alanlarında etkin fikir liderlerinin geliştirdikleri bu bilimsel bilgilerin yayılmasına katkı sağlamak için ilgili derneklerle işbirlikleri geliştiriyoruz. Bu yıl Türk-Algoloji Derneği'nin yayımladığı "Akut Postoperatif Ağrının Farmakolojik Tedavisi Kılavuzu PubMed'de yer aldı. Kılavuzda postoperatif ağrı her yönü ile ele alındı. Çocukları, hamileleri, yaşlıları, vücut kitle indeksi yüksek olan bireyleri veya Covid-19 gibi özel gruptaki hastaları da kapsayacak şekilde etkili ve daha güvenli postoperatif ağrı yönetimi için farkındalığı artırmak amacı ile yazıldı. Direktörlük olarak bu bilimsel yayının kongrelerde tanıtımını yaptık. Moleküllerin etkilik, güvenlilik ve ek özelliklerinin hastaya sağladıkları faydaları içeren bilgileri hekimlerle paylaştık.

Doğa Göze Zeki: Abdi İbrahim ailesi olarak temel misyonumuz iyileştirmek. Biz de oftalmoloji bölümü olarak sahiplendiğimiz glokom, yaşa bağlı makula dejenerasyonu, cerrahi, alerji, kuru göz, oküler yüzey ve kapak enfeksiyonları alanlarında yer alan hastaların hayatlarını iyileştirmek için hasta odaklı projeler ve tanıtımlar yapmayı önemsiyoruz. Sahiplendiğimiz alanlarda göz hekimlerinin bilimsel gelişimleri için Türk Oftalmoloji Derneği ile birlikte her yıl gerçekleştirdiğimiz "Geleneksel Gözde Gündem Toplantıları" ile uzmanlara yönelik eğitim toplantıları gerçekleştiriyoruz. Türk Oftalmoloji Derneği'nin gerçekleştirdiği ulusal bir çok toplantıya sponsorluklar yapıyoruz. Tanıtım faaliyeti gerçekleştirdiğimiz oftalmoloji camiasının sürekli eğitimine destek vermek öncelikli sorumluluklarımızdan.

Çiğdem Hanım, röportajımıza sizinle devam etmek istiyoruz. Ulusal bir ilaç şirketinin üst düzey temsilcisi olarak tedavi alanlarınıza odaklanırken bilim ve teknoloji Abdi İbrahim için ne anlam ifade ediyor? Sağlık teknolojilerinden ne ölçüde yararlanıyorsunuz?

Ecz. Çiğdem Şahinbaş Yılmaz: Abdi İbrahim'i Türk ilaç sanayisinin 19 yıldır kesintisiz sektör lideri yapan, vizyoner bakış açımız ve inovatif yönetim yaklaşımımızdır. 109 yıllık iyileştirme yolculuğumuzda hep geleceğe bakıyor, uzun soluklu planlama ve stratejilerle dünyada etkili bir oyuncu olma hedefiyle çalışıyoruz. Abdi İbrahim olarak 2025 stratejimiz çerçevesinde, ilaç sektörünün geleceği olan biyoteknoloji alanında kendi ilaçlarını geliştirip üreten Türkiye'nin bir numaralı biyobenzer oyuncusu olmak istiyoruz. Uzun vadeli hedefimizi ise dünyanın en büyük 100 ilaç şirketinden biri olmak olarak belirledik. Bu nedenle inovasyona odaklanmak, dijital dönüşümü yaygınlaştırmak, üretim hizmetlerinde bölgenin en büyük oyuncusu ve uluslararası güçlü bir marka olmak gibi stratejik hedeflerimizi gerçekleştirmek için var gücümüzle çalışıyoruz. İlaç sek-

İNOVASYONA
ODAKLANMAK,
DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ
YAYGINLAŞTIRMAK,
ÜRETİM HİZMETLERİNDE
BÖLGENİN EN BÜYÜK
OYUNCUSU VE
ULUSLARARASI GÜÇLÜ
BİR MARKA OLMAK GİBİ
STRATEJİK HEDEFLERİMİZİ
GERÇEKLEŞTİRMEK
İÇİN VAR GÜCÜMİZLE
ÇALIŞIYORUZ. İLAÇ
SEKTÖRÜNÜN GELECEĞİ
OLARAK GÖRDÜĞÜMÜZ
BİYOTEKNOLOJİ, 2025
STRATEJİK BÜYÜME
PLANIMIZIN EN ÖNEMLİ
ALANLARINDAN BİRİNİ
OLUŞTURUYOR. ÇÜNKÜ
GLOBAL TEDAVİ TRENDLERİ
ARTIK HASTA İHTİYACINA
GÖRE ŞEKİLLENİYOR. BİZİM
DE BU TRENDİ TAKİP EDEN,
İNSAN ODAKLI, TÜM HASTA
PROFİLLERİNİN İHTİYACINI
KARŞILAYACAK VE
ÇEŞİTLİLİĞİ SAĞLAYACAK
GENİŞ YELPAZEDE
ÜRÜN GELİŞTİRME
ÇALIŞMALARIMIZ DEVAM
EDİYOR.

ÖZEL TEDAVİLERDE
ÖZELLİKLE KRONİK
VE NADİR HASTALIK
GRUP İLAÇLARINI
PORTFÖYÜMÜZDE
BARINDIRIYORUZ.
BU NEDENLE DE
PANDEMİ DÖNEMİNDE
TEDAVİSİ AKSAYAN,
HASTALIĞI İLERLEYEN,
BU NEDENLE ÇEŞİTLİ
KOMPLİKASYONLAR
GÖSTEREN HASTALIKLARIN
UZMANLARINA ODAKLI
ÇALIŞMALARIMIZA
DEVAM ETTİK. BU HEDEF
GRUP HEKİMLERİMİZLE
HASTA ODAKLI ÇOK
SAYIDA PROJE YAPTIK;
BU PROJELERİMİZDEN
BİRİ OLAN TALASEMİ
HASTALARINA YÖNELİK
“DEMİR TAŞIYANLAR
KULÜBÜ” PROJEMİZLE
DE MARCOM AWARDS,
PAZARLAMA VE İLETİŞİM
BÖLÜMÜ’NDEN ALTIN
ÖDÜLÜ KAZANDIK.

törünün geleceği olarak gördüğümüz biyoteknoloji, 2025 stratejik büyüme planımızın en önemli alanlarından birini oluşturuyor. Çünkü global tedavi trendleri artık hasta ihtiyacına göre şekilleniyor. Bizim de bu trendi takip eden, insan odaklı, tüm hasta profillerinin ihtiyacını karşılayacak ve çeşitliliği sağlayacak geniş yelpazede ürün geliştirme çalışmalarımız devam ediyor.

Konvansiyonel tedavi ürünlerinin dışında, geleceğin tedavi seçenekleri olan biyoteknolojik ürünler konusunda da üretim tesisi ve AR-GE alanında fiziki ve know-how yapılanmamız mevcut. Böylesi faaliyetlerin temeli, şirketlerin AR-GE merkezleridir. Tüm sektörler adına bakıldığında Abdi İbrahim, AR-GE Merkezi’ne ayırdığı kaynak ile bu sıralamada 26. sırada yer almaktadır.

COVID-19 pandemisi ile mücadelede grup direktörlüğünüz nasıl bir misyon üstlendi? Ne gibi çalışmalar yaptınız? Direktörlüğünüz COVID pandemisine nasıl reaksiyon gösterdi? Pandemi, tüm sektörleri derinden etkiledi, etkilemeye de devam ediyor. Bu süreçte, sektörü yakından takip edip pandemi şartlarında yeni çalışma modelleri için araştırmalar yaptık. Pandemi ile ilgili gelişmeleri yakından takip ederek sürece uyum sağlamak, sektörün ihtiyacını anlamak ve onları karşılamak için hızlı aksiyon almaya gayret ettik.

Şeffaf iletişimin her zamankinden daha önemli hale geldiği bu dönemde hekimler ve eczaneler ile iletişimi düzenli ve sıkı tutmaya çalıştık. Yaptığımız ilk iş pandemi ve sonuçlarını anlamak, analiz etmek oldu. Özellikle etkilenen hekim grupları bağlamında portföy ürünlerimizle ilintili branşlar ve bunların sonuçlarını, pandeminin erken dönemlerinde bizler de yaşadık. Abdi İbrahim Özel Tedaviler Direktörlüğü’nün duruma gösterdiği “çevik” yaklaşımıyla bu dönemin üstesinden gelmeyi hızlıca başarabildik.

Abdi İbrahim Özel Tedavi Direktörlüğü olarak COVID-19 döneminde de hasta odaklı çalışmalarımız devam etti. Pandeminin başında hastaların tedavi kurumlarına başvurularının azalması, tüm firmaları olduğu gibi bizi de etkiledi. Fakat COVID-19 bu mücadeleye katkıda bulunmamızı engellemedi. Şirket olarak “Sağlık Bakanlığı Güncel COVID-19 Erişkin Hasta Tedavi Rehberi”nde bulunan 2 ürünün tesislerimizde üretimini ve bedelsiz olarak bakanlığa teslimini gerçekleştirdik. Bunlara ek olarak bizler de merkez ve saha ekiplerimizle bu mücadelede ön cephede yer alan hekimlerimizin yanında olduk.

Pandeminin etkisinin ne kadar süreceği, normalleşmenin ne zaman olacağı toplum olarak hepimiz için bir soru işareti taşıyor. Post-COVID kavramına sağlık açısından baktığımızda hastalık sonrası etkilerin tıpkı hastalık ve seyrinde olduğu gibi çok farklı bilinmeyenler taşıdığı görülmektedir.

Özel tedavilerde özellikle kronik ve nadir hastalık grup ilaçlarını portföyümüzde barındırıyoruz. Bu nedenle de pandemi döneminde tedavisi aksayan, hastalığı ilerleyen, bu nedenle çeşitli komplikasyonlar gösteren hastalıkların uzmanlarına odaklı çalışmalarımıza devam ettik. Bu hedef grup hekimlerimizle hasta

odaklı çok sayıda proje yaptık; bu projelerimizden biri olan talasemi hastalarına yönelik “Demir Taşıyanlar Kulübü” projemizle de Marcom Awards, Pazarlama ve İletişim Bölümü’nden Altın Ödülü kazandık. Sadece 2021 yılında, Özel Tedaviler Grup Direktörlüğü olarak 5 Lansman yaptık.

Pandemiyle birlikte hayatımıza giren yeniliklerden hangilerinin bundan sonra da kalıcı olacağını ve iş yapış modellerinin hangi eksende şekilleneceğini öngörüyorsunuz? Pandemi, her şeyden önce özellikle ilaç sektöründe yerli üretimin stratejik önemini ve değerini bir kez daha ortaya koydu. Kurulduğundan bu yana geçen 109 yılda pek çok kriz, afet, hastalık ve salgına tanıklık etmiş bir firma olarak kurumsal hafızanın da yardımıyla gerekli adımları attık. Uzaktan çalışma, tanıtım, online lansman, uzaktan muayene opsiyonları gibi “dijitalleşme” örnekleri yeni iş modellerini ve yeni fikirleri tetikledi.

İlaç sektörünün lider kuruluşu olan Abdi İbrahim olarak, teknoloji ve dijital iş sürecini yönetmeyi önemli bir rekabet avantajı olarak görüyoruz. Üç boyutlu yazıcıların, nesnelerin internetinin, yapay zekanın konuşulduğu bir dünyada, Abdi İbrahim olarak iş hedeflerimize ulaşmak için öncü teknolojilerden en iyi şekilde faydalanmak temel önceliklerimiz arasında.

Gelen veriyi anlamlandırmak, analiz etmek ve böylece karar verme süreçlerimizi iyileştirmek temel hedefimiz. İş modellerimizi ve kurum içi inovasyon kültürünü geliştirmek, dijitalleşmenin bir diğer önemli parçası. Dış inovasyon dünyası ile uyum sağlamak, üniversiteler ve start-up’lar ile eşgüdümü, ortak projeler üretmek de Abdi İbrahim olarak önemsedığımız konular arasında yer alıyor. Öte yandan dijitalleşmenin getirdiği avantajların bilinciyle teknolojik yatırımlarımızı yapmak, farkındalık ve eğitim kampanyaları gerçekleştirmek, süreç ve veri yönetimini iyileştirmek de öncelikli hedeflerimiz arasında var.

İlaç endüstrisinde gelişimin yönünü belirleyen en önemli fark alanı şüphesiz Ar-Ge. Endüstrimizde genetik dizilim, biyomühendislik, 3D printer teknolojisi, bilgi analitiği, otomasyon, yapay zeka ve makine öğrenmesi gibi endüstri 4.0 unsurlarının yardımıyla çok önemli gelişmelerin yaşanacağı, hasta odaklı ve kişiselleştirilmiş biyoteknolojik ilaçların ön plana çıkacağı bir döneme girildiğini vurgulamak isterim. Dijitalleşme ve otomasyon, genellikle uzun vadede işletme maliyetlerini en aza indirmeye yardımcı oluyor. Pandemi ile şirketlerin iş süreçlerini dijitalle taşıdıklarını görmeye başladık. Uzun vadede dijitalleşme ve yapay zekanın benimsemesinin hızlanacağını söyleyebiliriz.

Abdi İbrahim İlaç’ta önemli 11 grubun yöneticisi olarak birlikte çalışacağınız yöneticilerde her yönden ne gibi özellikler arıyorsunuz? İnsan kaynağına yaklaşımınız nasıl? Bir takımın veya grubun sorumluluğunu aldığınızda fırsata odaklanan, işiyle ilgili tutkusu olan, insan gelişimine yönelik koçluk ve performans yönetimi sergileyebilen yeteneklerle çalışmak çok önemli. Bunun dışında hem akademik hem de sosyal yönden kendini geliştirmiş, iyi iletişim becerilerine sahip, özgüveni yüksek, topluma duyarlı, fikirleri ve vizyonu ile çalıştığı

İLAÇ SEKTÖRÜNÜN
LİDER KURULUŞU OLAN
ABDİ İBRAHİM OLARAK,
TEKNOLOJİ VE DİJİTAL İŞ
SÜRECİNİ YÖNETMEYİ
ÖNEMLİ BİR REKABET
AVANTAJI OLARAK
GÖRÜYORUZ. ÜÇ BOYUTLU
YAZICILARIN, NESNELERİN
İNTERNETİNİN, YAPAY
ZEKANIN KONUŞULDUĞU
BİR DÜNYADA, ABDİ
İBRAHİM OLARAK
İŞ HEDEFLERİMİZE
ULAŞMAK İÇİN ÖNCÜ
TEKNOLOJİLERDEN EN İYİ
ŞEKİLDE FAYDALANMAK
TEMEL ÖNCELİKLERİMİZ
ARASINDA.

kurumda fark yaratacak yanları da olan bireylerin olması önemli. İyi bir çalışan ve iyi bir yönetici olmak için yalnızca alanınızda bilgili ve deneyimli olmanız yeterli değildir. Çalıştığınız sektöre ve sektörün dinamiklerine de hakim olmanız gerekir. Sektörel bilgiler iş yaşamınız dışında size özel olarak fayda sağlamıyor olsa da liderde bulunması gereken özellikler arasında mutlaka olması gerekir. Bu yüzden sürekli okumalı, araştırmalı ve günceli takip etmelisiniz.

Liderlik sürekli gelişime açık olabilmeyi, geri bildirim alıp verebilmeyi ve ekip-lerle iş yapabilme yetkinliği gerektiriyor. Bizim işte insanlarla etkin bir iletişim kurabilmek ve müşteri içgörüsünü iyi anlayabilmek çok değerli. Grup direktörlüğümüzde toplam 423 kişinin çalıştığı 11 farklı takım bulunuyor. Grupların motivasyonunu ve performansını artırmak amacıyla gruplara yönelik pek çok aktivite düzenliyoruz. Bu aktivitelerin amacı, ortak hareket edip takımlar arasında sinerji oluşturmak. Birlikte mutlu çalışmaya özen gösteriyoruz; bunu gerçekleştirmek için de yılda 2 kez “Leader of Leaders” toplantıları düzenliyoruz. Bunun dışında ekip ruhunu pekiştirmek için yine yılda 2 kez tüm müdürler seviyelerinde ortak toplantılar, 3 ayda bir de merkezi “Pazarlamada Mükemeliyet” toplantıları yapıyoruz. Ayrıca lokal bazda da tıbbi tanıtım temsilcilerimize belli periyotlarda bölgesel TTT görüşmeleri yapıyoruz. Her biri alanında tecrübeli, cesur, tutkulu ve sorumlulukunun bilincindeki ekip arkadaşlarımızla, “Birlikte keyif alarak çalışma”yı düstur edindik. Amacımız hep aynı, sahip olduğumuz potansiyeli daha da iyi kullanabilmek .

Grubunuzun orta ve uzun dönem hedefleri hakkında neler söylemek istersiniz? 2025 Vizyonuna nasıl hazırlanıyorsunuz? Şirketimizin açıklamış olduğu “Vision 2025” kapsamında yurt içinde ve yurt dışında büyümeyi, üretim hizmetlerinde yurt içinde ve yurt dışında büyümeyi, hedefliyoruz. Hematoloji, kanser ilaçları, oftalmoloji ve biyoteknolojik ürünlerin üretimi gibi yeni alanlara girmek ve yakın bir zamanda Avrupa’nın en büyük ilaç üretim tesislerinden biri olmak da hedeflerimiz arasında.

Belirlemiş olduğumuz hedeflere ulaşmak için inovasyon ve dijitalleşme ile şirketimizi geleceğin dünyasına hazır hale getirmeyi amaçlıyoruz.

Şirketimizde bu alanlarda 50’ye yakın proje tanımlandı. Bunları başarabilmek için 5 yıllık bir çalışma planımız var. Abdi İbrahim için önümüzdeki 5 yıl içinde özel olarak büyümek istediğimiz 20 branşı seçtik. Bu alanlarda büyümek için de hedeflediğimiz alanları inceleyerek hedef tedavi gruplarında bizi liderliğe ulaştıracak ürünleri arayıp bulmak, üretmek ve mümkünse Türkiye’ye ithal etmek istiyoruz.

Hematoloji, onkoloji, PAH, romatoloji, üroloji, endokrinoloji ve yara bakım, ağrı ve demir portföyleri ve diyaliz ürünleri “Özel Tedaviler Grup Direktörlüğü”nün özel odak alanları. Şu anda da pek çok ürünümüzle içinde bulunduğu alt gruplarda ya lider ya da ilk eşdeğer durumundayız. 2025 yılına kadar 30’a yakın yeni ürün lansmanı yapmayı planlıyoruz. Yeni lansmanlarımızla bu alanlardaki varlığımızı

HEMATOLOJİ, ONKOLOJİ, PAH, ROMATOLOJİ, ÜROLOJİ, ENDOKRİNOLOJİ VE YARA BAKIM, HEPATOLOJİ, OFTALMOLOJİ, AĞRI VE DEMİR PORTFÖYLERİ VE DİYALİZ ÜRÜNLERİ “ÖZEL TEDAVİLER GRUP DİREKTÖRLÜĞÜ”NÜN ÖZEL ODAK ALANLARI. ŞU ANDA DA PEK ÇOK ÜRÜNÜMÜZLE İÇİNDE BULUNDUĞU ALT GRUPLARDA YA LİDER YA DA İLK EŞDEĞER DURUMUNDAYIZ. 2025 YILINA KADAR 30'A YAKIN YENİ ÜRÜN LANSMANI YAPMAYI PLANLIYORUZ. YENİ LANSMANLARIMIZLA BU ALANLARDAKİ VARLIĞIMIZI ARTIRARAK O ÜRÜNLERDE DE LİDER OLMAYI HEDEFLİYORUZ. 2021'DE 1 MİLYAR TL'Yİ GEÇEN CİROMUZLA BU YIL İÇİN BELİRLEDİĞİMİZ HEDEFE ULAŞMIŞ OLACAĞIZ.

artırarak o ürünlerde de lider olmayı hedefliyoruz. 2021'de 1 Milyar TL'yi geçen ciromuzla bu yıl için belirlediğimiz hedefe ulaşmış olacağız.

Biyoteknoloji portföyümüzle artık sadece kimyasal değil biyolojik ilaçlarımızı da piyasaya vermeye başladık ve çıkan her bir biyobenzer ilacımız ile ülke ekonomisine ciddi katkılarda bulunuyoruz. Amacımız tıpkı kimyasal ilaçlar gibi dünya standartlarında biyolojik ürün üreterek bu pazarlarda sadece Türkiye değil, uluslararası pazarlarda da lider olmak.

Steril injektabl ve onkoloji tesisimizin açılışı ile 2023'te, firmamızı özellikle içinde bulunmadığı pazarlara tanıştırmamızın ve o pazarlarda da liderliği yakalamanın planlarını yapıyor ve emine adımlarla uyguluyoruz.

Yukarıda saydığımız çalışmalar sonucunda, bir Türk ilaç şirketi olan Abdi İbrahim'i dünya üzerinde 100 büyük firma arasında yer alma hedefine emin adımlarla yaklaştıracamıza inanıyoruz. ★

Abdi İbrahim Özel Tedaviler Grup Direktörlüğü

fikir liderleri